

ÄVENTYR

Äventyret!

Introduktion

Välkomna till Drömmarnas Hus äventyrliga pedagogiska skaffer! Vad roligt att ni vill vara med i årets äventyr. Här kommer ni att finna den information ni behöver för att ert deltagande ska bli så givande och bra som möjligt. Äventyret är ju mycket mer än äventyrsdagen ute i skogen, och i det här pedagogiska skafferiet finns de pusselbitar ni behöver för att få ut det mesta av pedagogiken i sin helhet.

Allt börjar med att ni lärare får ett smakprov på vad äventyret innebär på en av våra lärar-kick offer. Här får ni prova på en del av det som ni sedan själva ska göra tillsammans med era elever. Ni får också en introduktion till vad äventyrspedagogik innebär och möjlighet att ställa alla frågor som behövs ställas.

Nästa steg är att ni kommer att visa uppdragsfilmen för era elever och på så sätt introducera allt det spännande de ska vara med om. I anslutning till filmen kan ni klargöra för eleverna att de måste komma väl förberedda till äventyret om de ska klara att lösa uppdraget.

Under avsnittet "FÖRBEREDELSEARBETE" hittar ni information om det ni måste göra INNAN äventyret. Utan detta i bagaget kommer barnen ha svårt att klara uppgifterna under äventyrsdagen. Det handlar om konkreta uppgifter som rör vatten, och samarbetsövningar som kommer att återfinnas under äventyret.

Innan äventyret är det bra om ni läser den praktiska informationen för att ha koll på tider och allt som rör kläder, plats, bussar, lunch etcetera. Under själva äventyrsdagen kommer ni att vara i våra händer och ni som lärare kan stötta er grupp, men vara tryggt förvissade om att Drömmarnas Hus personal kommer att finnas på lagom avstånd (om än i utklädda varianter).

Efter Äventyret vill vi att ni lämnar tid för att reflektera över vad era elever varit med om. Prata om Äventyret och ta reda på vad det inneburit för eleverna. Vi vill också att ni tar tillvara på möjligheten att jobba vidare med temat vatten, eftersom äventyret förhoppningsvis gett eleverna lust att lära sig mer.

Tema: Vatten

Vi har valt detta tema, eftersom att vatten är så centralt för oss människor och någonting vi alla kan relatera till dagligen, liten som stor. Med hela äventyrprocessen (från förberedelsearbete via äventyrsdagen till efterarbete) vill vi öka medvetenheten om vår livsviktiga resurs vatten och höja medvetenheten om vattnets värde. Det är självklart ett enormt stort tema och därför vill vi att ni själva i efterarbetet väljer att rikta uppmärksamheten mot någon av alla de aspekter av vatten som finns – och som påverkar oss, och allt levande på jorden! I förberedelsearbetet kommer ni att arbeta väldigt konkret med det som ni behöver för att lösa utmaningarna ni kommer att möta under själva äventyrsdagen.

Drömmarnas Hus är ett kulturhus som under mer än 20 år arbetat med socialt förändringsarbete. Med hjälp av kultur lyfter vi viktiga frågor som berör vår samtid. Vi ger barn och unga verktyg för att hitta nya förhållningssätt till jorden vi lever på. Med kreativitet vill vi inspirera dagens unga att känna sig hoppfulla inför framtiden och peppade på att bidra till en hållbar utveckling. Både för sig själva, för samhället vi lever i och för planeten i stort.

Varför äventyrspedagogik?

Berättelsen som undervisningsram

Äventyret är en berättelse som eleverna träder in i på ett medvetet sätt. De väljer att gå in i en lek, och accepterar spelreglerna vi har satt upp. Men vår upplevelse och erfarenhet säger att känslorna som leken genererar är lika verkliga som om det vore verklighet. Eleverna upplever spänning, glädje över att klara utmaningar, sammanhållning när de samarbetar och känslan av att göra en verklig skillnad när uppdraget lyckas. Det finns många vinster med att arbeta med berättelsen som en ram runt undervisningen. Berättelsen avgränsar undervisningsområdet, och kunskapen får ett sammanhang som gör den mer begriplig och meningsfull. Genom uppdraget blir eleverna motiverade till att söka nödvändig kunskap eller göra de förberedelser som krävs för att klara uppdraget.

Under själva Äventyret får eleverna användning av det som de lärt sig i förberedelsefasen. När de tar sig genom skogen, löser problem och klarar Äventyrets utmaningar tillsammans blir de Äventyrets hjältar. Att vara en aktiv deltagare i Äventyret gör att eleverna lätt blir känslomässigt engagerade. Och när vi är engagerade känslomässigt visar neuroforskningen att vi lär oss bättre. Denna forskning beskriver hur hjärnan faktiskt blockerar information som den upplever som ointressant. Om informationen levereras tillsammans med spänning eller nyfikenhet öppnar sig hjärnan på full gavel. Spänning och utmaning gör att kunskap fastnar, och det som vi upplevt själva kommer vi ihåg längre.

Lära med hela kroppen

Det blir också ett lärande med hela kroppen, där alla sinnen och kroppsdelar aktiveras. När alla sinnen är aktiverade i en inlärningsprocess underlättar detta också förmågan att minnas det vi lärt oss. Detta eftersom vi då lagrar kunskapen vi mött i olika delar av hjärnan. Det kan vara ett doftminne, en smak som får oss att associera, ett känslö-

minne eller beröring. När vi använder våra sinnesorgan stärks kontakten med den egna kroppen, med känslolivet, med världen runt omkring och med andra människor. Varje berättelse har ett syfte och ett budskap. När eleverna är delaktiga och engagerade i Äventyret kan de lättare ta till sig och reflektera kring Äventyrets frågeställningar. Efter Äventyret kan ni välja att arbeta vidare med ett pedagogiskt fördjupningsarbete knutet till dessa frågeställningar. Det är också viktigt att reflektera över själva upplevelsen ute i skogen, och hur samarbetet mellan eleverna fungerade.

Vi är alla olika, men lika viktiga

Utvecklingspsykologen och pedagogen Gardner har utarbetat en teori som hävdar att det finns flera olika självständiga "männliga intelligenser". Han har funnit att det finns åtta olika slags sätt att vara klok på. Dessa intelligenser finns i oss alla, men är olika dominerande hos olika personer. Enligt Gardner är det viktigt att lärare och föräldrar tar reda på hur en elev på bästa sätt lär sig. Vissa människor lär sig framför allt genom att ta till sig skriven information, andra behöver höra den för att den ska fastna, och de kinestetiska (kroppsliga) människorna lär sig genom att pröva, testa och bygga saker. Äventyret är utarbetat på ett sätt som förhoppningsvis stimulerar och tar fram olika styrkor i olika barn.

Genom att samarbeta i grupp genom hela Äventyret lär sig eleverna att se sina kamraters styrkor, och se hur de själva bidrar till att problemet löses. Detta stärker gruppen, samt ökar varje elevs självkänsla. Att ha en välgrundad självkänsla innebär att eleverna vågar öppna sig för konstruktiva samarbeten, där de i stället för att försöka vara bra på allt, kan dra nytta av varandras respektive styrkor och skapa fördelar för alla. Eleverna lär sig att lita på varandra, att kommunicera och blir bättre på att lösa konflikter.

VATTENVÄKTARNA PÅ WASAHUS

Äventyret!

Bakgrundshistoria

Vattenväktarna på Wasahus är en spännande historia som går långt tillbaka i tiden. Myten om det som hänt där behöver ni inte läsa upp för barnen, utan den är mer till för att ni lärare ska känna er trygga i historien och kunna svara på frågor ifall barnen ställer sådana.

Vattenväktarna på Wasahus

Wasahus är en parallell dimension här på jorden. Allt som händer i den dimensionen påverkar det som händer i vår värld. Ingen levande människa har någonsin sett vattenväktarna eller förstått vad som händer i den parallella dimensionen eftersom det är omöjligt att ta sig igenom kraftfältet som omger den.

Vart hundra år måste "En liten droppe liv" tas upp ur Wasasjö och spridas till människorna för att vattnet i världen ska behålla sina magiska krafter. Det vatten vi har på jorden är det som alltid funnits och inget nytt bildas någonsin.

"En liten droppe liv" är ett koncentrat av vattnets alla magiska egenskaper. Det vattenväktarna gör i sin ritual är att de tar upp droppen och sprider den så att det räcker till allt levande i ytterligare 100 år. Om inte detta händer börjar människorna på jorden uppleva att det finns brist på vatten. Det som blir konsekvensen av det är ökade konflikter om just vatten. Människorna får en längtan efter att äga vattnet och kontrollera det, istället för att låta det flöda fritt. Och det är farligt. Bara när vattnet är fritt räcker det till allt levande.

Inne på Wasahus levde de Fyra Vattenväktarna och hade tillsammans hand om vattnets magiska krafter. H2Rening, H2Kraft, H2Njutning & H2Transport levde inne på Wasahus som syskon och i bästa samförstånd. Varje gång det var dags att ta upp "En liten droppe liv" begav de sig förväntansfulla och glada till Wasasjö och fick med gemen-

sam KRAFT upp den lilla droppen. När det väl var gjort TRANSPORTERADES den RENA vattendroppen till Wasahus och med en ritual fylld av NJUTNING och skönhet spred de droppen vidare till oss människor.

En dag började Vattenväktarna gräla om vilken av vattnets magiska krafter som egentligen var den viktigaste. Efter stor diskussion begav sig den första Vattenväktaren iväg från Wasahus. Kort därefter gav de andra sig iväg åt varsitt håll för att bygga sig egna hemvister och ensamma fördjupa sina studier inom just sitt kunskapsområde. De hade inte en tanke på att de alla var lika viktiga och avgörande för att vattnet återigen ska laddas med magiska egenskaper.

Stolta och långsinta vänjde de sig vid sin ensamhet och nu när "En liten droppe liv" snart måste tas upp igen då det nästan gått 100 år sen sist, så finns det ingen där som har lust att göra det. För att få upp "En liten droppe liv" ur Wasasjö måste man få tag i innehållet i Vattenväktarnas kistor. Dessa kistor har de tagit med sig till sina isolerade platser i skogen. Där lever de separerade från varandra och verkar vara helt ointresserade av att ta upp "En liten droppe liv".

Vi ser att detta har lett till att människor runt om i världen lider brist på vatten, och ett första steg för att rädda världen är att se till att "En liten droppe liv" kommer upp ur Wasasjö. Men tiden är knapp och klockan tickar.

Organisationen Gemensamma Nationerna har förstått att någonting är på gång inne i Wasahus, men de stoppas av det enorma kraftfältet när de försöker ta sig dit. Nu har det kommit till deras kännedom att barn kanske skulle kunna ta sig igenom. Känner du möjligen några modiga, kunniga och samarbetsvilliga barn?

FÖRBEREDELSE- ARBETE

Äventyret!

Barnens första möte med Äventyret är när de får se uppdragsfilmen. Det är en fejkad extrainsatt nyhetssändning där Gemensamma Nationernas (GN) representant berättar om situationen på Wasahus och vädjar om hjälp från barn. När ni tillsammans sett filmen anmäler ni er skola enligt anvisningarna på filmen. Efter det kan ni påbörja de förberedelser som krävs för att klara uppdraget. GN har formulerat ett brev som ni inleder arbetet med. Där får barnen instruktioner om vad de ska kunna och hur de ska förbereda sig inför äventyrsdagen.

Brevet från Gemensamma Nationerna

Detta brev läser ni upp för barnen efter att de sett uppdragsfilmen. Ladda ner brevet som PDF genom att klicka **HÄR**. Skriv ut det och lägg det gärna i ett kuvert som ser "byråkratiskt" ut. Allt för att förstärka känslan av att detta är ett brev från en viktig organisation.

*Till den det må beröra,
Det har kommit till vår kännedom att lösningen på jordens vattenkonflikter finns i ett område som kallas Wasahus. Av en eller annan okänd anledning omgärdas detta område av ett kraftfält som omöjliggör vårt snara inträde i konfliktzonen.
Enligt överenskommelse på krismötet "Vattenlösning" ska detta inträde i konfliktzonen underlättas av en grupp barn.*

*Enligt direktiven skall dessa barn besitta mycket mod, kunna samarbeta, samt ha relevant kunskap om vatten.
Vi uppmanar er att ta reda på följande kunskaper om vatten:*

- 1) Kunskap om vattenrening*
- 2) Kunskap om att transportera saker på vatten*
- 3) Kunna göra toner med hjälp av vatten och måla vattnets kretslopp*
- 4) Kunskap om vattenkraft för att få saker att snurra*

Samla er kunskap på flaska. Enligt våra uppgifter är det som ska få oss igenom kraftfältet. Glöm inte att träna er på att samarbeta. Det är grunden för att kunna lösa alla konflikter.

*Vänligen
Diplomaterna på Gemensamma Nationerna*

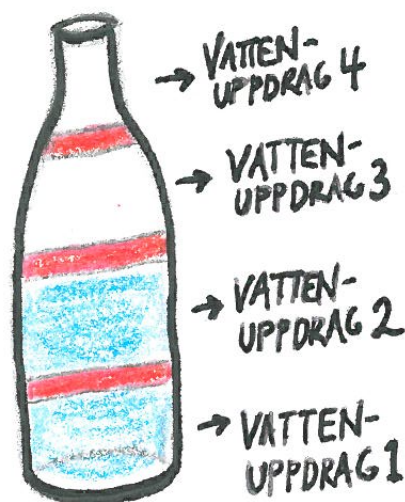
FÖRBEREDELSE- ARBETE

Äventyret!

Vatten i praktik och teori

För att kunna utföra ett så viktigt uppdrag som att lösa alla världens vattenkonflikter är det bra om man kommer väl förberedd. Vi vill att varje klass ska ha med sig:

En flaska, gärna i glas och markerad med tre tejpbitar. När ni gjort första vattenuppgiften i klassrummet visar ni det genom att fylla flaskan upp till första tejpbiten. Först när flaskan är full har klassen tillräckligt med kunskap för att klara uppdraget. Alla i klassen måste ha deltagit i alla fyra vattenuppdrag.

Vattenuppdrag 1: Rent vatten

Vattnets kretslopp och naturens egen filtrerings- och destilleringsprocess.

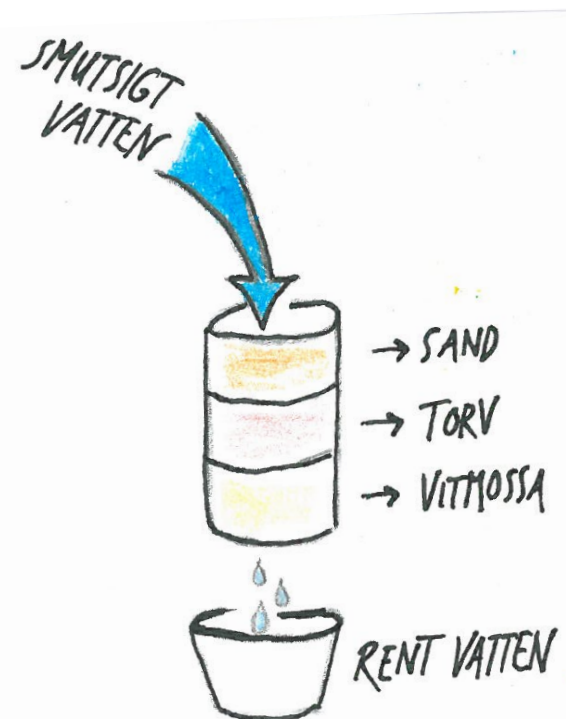
En av vattenväktarna på Wasahus har **VATTENRENING** som sitt specialområde och sätter stor ära i sin förmåga att tillhandahålla rent vatten. Vattenväktaren förstår vattnets kretslopp och hur vattnet genom naturens egen filtrerings- och destilleringsprocess blir tillräckligt rent för att människor och djur ska kunna dricka det.

Filtrering:

Grundvattnet silas när det rör sig genom landskapet. I landskapets olika material fastnar stora partiklar. Genom att göra ett enkelt vattenreningsexperiment kan ni härligt vattnets naturliga filtrering. Denna reningsprocess filtrerar vattnet, men tar inte bort bakterier. Om ni vill låta barnen dricka vattnet efter experimentet är det därför bra om ni kokar det först.

Gör så här:

- **Ta en konservburk** utan lock, och gör några hål i botten med en kniv eller syl.
- **Fyll burken** med 1/3 vitmossa, 1/3 torv och kol, och 1/3 sand.
- **Ta sedan vatten** som ni smutsat ner med pinnar och löv.
- **Häll ner detta vatten** i ert reningsverk, och undersök vattnet som kommer ut från burkens botten.

FÖRBEREDELSE- ARBETE

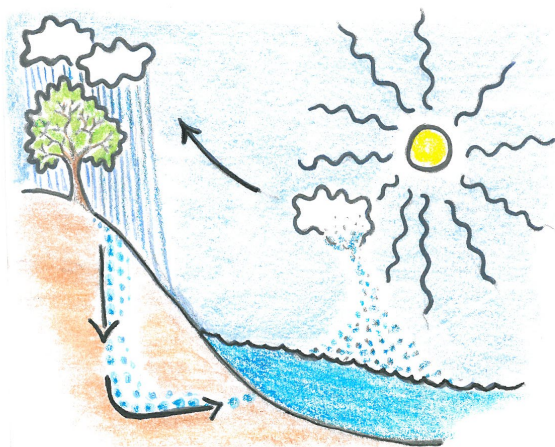
Äventyret!

Att prata om:

Ett sätt att verka för en hållbar utveckling är att bli inspirerad av naturen och använda de system som naturen erbjuder oss. Naturen har sitt eget system för att rena vatten, och i våra reningsverk härmar vi till mångt och mycket den processen. Biologisk vattenrening, som innebär att man låter vattnet långsamt sila genom sandbädd har använts i minst 150 år.

I vissa reningsverk använder man också kemisk rening, men det kan ha negativa skadeverkningar på vår miljö. Därför försöker man rena vattnet på så naturlig väg som möjligt. Ta reda på mer om reningsverk och vilka metoder de använder om ni vill fördjupa kunskapen.

Ett annat viktigt system som naturen lär oss är vattnets destilleringsprocess. När grundvattnet silats genom landskapet samlas det till sist i en sjö. När solens strålar värmer upp vattnet i sjön, omvandlas det flytande vattnet till ånga. När vattnet stiger i form av ånga, stannar många av de partiklar som vi kallar smutsiga kvar i sjön. Vattenången är alltså ren. Vattenången blir moln, som stiger högre, till dess att de kyls ner. När vattenånga kyls ner omvandlas det åter till flytande form, och det börjar regna. Denna process är ett slags reningsverk.

Bli en hjälte redan idag, och var en del av den hållbara utvecklingen: Drick kranvatten! Sverige är ett av få länder i världen där vi har fantastiskt kranvatten. Det finns därför ingen anledning att köpa vatten på flaska. Idag kan vi köpa olika flaskor som säger sig ge oss olika egenskaper, så som fokus, balans eller harmoni. Alla dessa egenskaper finns lika väl samlade i vårt kranvatten. Vatten på flaska är resurskrävande. Plastflaskor ska tillverkas, transporteras och sedan brytas ner (plast tar ungefär 300 år för naturen att brytas ner). Så njut av vattnet som det är och som kommer från våra kranar!

Länktips: <http://www.uvc.uu.se/professorvatten/vattenbild/default.aspx?bildnr=5>

KUNSKAP KNUTEN TILL LÄROPLANEN:

Undervisning i de naturorienterade ämnena ska behandla följande innehåll i årskurs 1-3

Material och ämnen i vår omgivning

– Enkla lösningar och blandningar och hur man kan dela upp dem i deras olika beståndsdelar, till exempel genom avdunstning och filtrering.

Undervisning i biologi ska behandla följande innehåll i årskurs 4-6.

Natur och samhälle

– Människans beroende av och påverkan på naturen och vad detta innebär för en hållbar utveckling. Ekosystemtjänster som till exempel rening av vatten.

FÖRBEREDELSE- ARBETE

Äventyret!

Vattenuppdrag 2: Transportera saker på vatten

Att undersöka vad som sjunker eller flyter, och fundera kring varför.

En annan vattenväktare kan allt om olika materials flytkraft och vad det är som gör att vi kan **TRANSPORTERA** saker på vatten. Detta tycker denna vattenväktare är vattnets viktigaste gåva och det som varit allra viktigaste för mänskligheten. Och visst är det viktigt för oss att förstå vilka material som flyter och varför de gör det. Detta har varit av stor betydelse för människans utveckling.

Gör så här:

Låt barnen samla ihop alla olika slags material. När ni har en hög med olika saker kan ni formulera olika hypoteser om vad som flyter och vad som sjunker. Prata om varför eleverna tror det ena eller andra. Skriv en kolumn med sakerna ni tror flyter och en annan med dem ni tror sjunker. Testa mot verkligheten genom att prova i en balja fylld med vatten.

Att prata om: Här kan ni prata om densitet, och hur det är relevant för vad som flyter och inte. Om ett material har lägre densitet än vatten flyter det. Men det är inte hela sanningen, eftersom formen på materialet också spelar roll. Enligt Arkimedes princip (som formulerades så vist för mer än 2000 år sedan) är en båt's lyftkraft lika stor som tyngden av den vätskemängd som trycks undan. Så även om en klump i stål sjunker till botten kan man använda stål för att bygga båtar. När stålet formas som en båt och sänks ner i vattnet får detta skrov flytkraft enligt Arkimedes princip. Den i vatten nedsänkta delen av båten som pressar undan vatten, lyfts upp med hjälp av lyftkraft. Tyngden av vätskemängden som trycks undan är lika stor som lyftkraften. Detta kan ni prova med samma balja och en klump lera. Som klump kommer lera att sjunka till botten, men om den formas som en båt kommer den att flyta.

Om ni vill fördjupa er kan ni prata om hur människan använt sig av flytkraften genom historien. Se vad barnen har för uppfattning om båtarnas betydelse för människans handelsutbyte och utveckling.

Vi skulle också vilja att ni har nämnt sluss, som en metod för att säkert och kontrollerat transportera båtar.

Om ni vill och har tid: Bygg er egen båt. Samla material i naturen, som pinnar och bark. Använd snöre för att binda ihop båtarna. Om ni vill kan ni använda blomsterpinnar som mast. Borra då ett litet hål i båten så att masten sitter stadigt fast. På masten kan ni sedan fästa ett målat papper som fungerar som segel. En annan enkel båt ni kan göra är en valnötsskal. Då tar ni ett halvt valnötsskal, sätter fast en tandpetare med limpistol och tillverkar ett segel av en bit papper.

KUNSKAP KNUTEN TILL LÄROPLANEN:

Undervisning i de naturorienterade ämnena ska behandla följande innehåll i årskurs 1-3

Material och ämnen i vår omgivning

– Materials egenskaper [...] och om de flyter eller sjunker i vatten

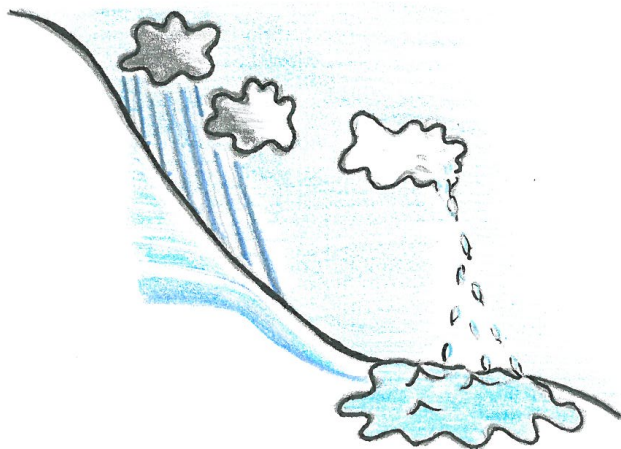
FÖRBEREDELSE- ARBETE

Äventyret!

Vattenuppdrag 3: Vattnets härlighet och njutning

Att med olika nyanser av blått kunna måla vattnets kretslopp, och få fram toner med hjälp av vatten.

En vattenväktare tycker sig ha funnit vattnets essens i den konstnärliga aspekten av vatten. Varför ska vi ha vatten om vi inte kan **NJUTA** av det och uppleva dess helande och magiska kraft? Och visst använder vi oss människor av vatten för att skapa och uttrycka oss. Med hjälp av vattenfärger målar vi och får fram nyanser och färgskiftningar genom att spä ut färgerna med olika mängder vatten.

Gör så här:

Måla vattnets kretslopp, det vill säga hur en sjö blir ånga, som blir moln, som blir regn som faller över jorden, som blir grundvatten, och som sedan rinner tillbaka till sjön. Använd olika nyanser av blått för att illustrera vattnets omvandling.

Vi kan också med hjälp av vatten skapa musik, och olika toner beroende på hur mycket vatten vi använder.

Gör så här:

Be alla elever att ta med sig en glasflaska hemifrån. Fyll flaskorna med olika mycket vatten. Öva först på att få ljud i flaskorna, genom att hitta rätt blåsteknik. Sedan kan ni gå vidare med gehörslära. Du som lärare kan blåsa en ton, och barnen ska sedan genom att fylla eller tömma sina flaskor hitta samma ton. På detta vis får de ett begrepp om att toner kan höjas och sänkas. Om ni vill kan ni fördjupa er genom att försöka hitta toner som passar ihop i ackord, eller kanske tom spela en enkel melodi tillsammans.

Gör så här:

KUNSKAP KNUTEN TILL LÄROPLANEN:

Musik: Centralt innehåll i årskurs 4

Musicerande och musikskapande:

– Gehörsmusicerande efter musikaliska mönster, till exempel ackordsföljder.

Musikens sammanhang och funktioner:

– Ljudets och musikens fysiska, tanke och känslomässiga påverkan på människan i olika sammanhang. Hur musiken används för påverkan och rekreation och i olika rituella sammanhang.

Bild: Centralt innehåll i årskurs 4:

Bildframställning

– Framställning av berättande och informativa bilder.

FÖRBEREDELSE- ARBETE

Äventyret!

Vattenuppdrag 4: Kraft och rörelse

Kunskap: Förstå hur människan använder vattnets rörelseenergi för att underlätta sitt eget arbete.

Denna vattenväktare gillar **KRAFTEN** som finns i vattnet och hur man med hjälp av denna kraft kan åstadkomma nästan vad som helst. Människan har genom historien använt sig av denna mäktiga kraft för att underlätta sitt eget arbete. Ni kan själva göra ett enkelt vattenhjul för att förstå principen.

Ta ett stort äpple. Tryck in en pinne rakt genom äpplet som skapar en axel som äpplet kan snurra kring. För att hålet ska vara tillräckligt stort så att äpplet ska kunna rotera obehindrat kan ni nu byta pinnen mot en lite mindre. I äpplet trycker ni sedan in skovlar i jämna rader. Prova er fram med antingen glasspinnar eller plastskedar, och sätt dem runt äpplet så att de fångar vattnet. Sätt ert vattenhjul under kranen och se hur vattnets rörelseenergi får hjulet att snurra. Har ni ett rinnande vattendrag nära skolan kan ni sätta hjulet i bäcken.

Att prata om:

I vattnets rörelse finns det massor med rörelseenergi.

Redan för 2000 år sedan började människan att utvinna energi ur vattenströmmar. Vattenkraft användes då framför allt till att driva kvarnar, med vilka man till exempel malde mjöl. I slutet av 1800-talet fick elkraften sitt genombrott. Man hade kommit på hur man kunde omvandla vattenkraftens rörelseenergi till elektricitet. Det var en av anledningarna till industrisamhällets utveckling. Idag finns det ca 1900 vattenkraftverk i Sverige, som står för nästan hälften av den totala energiproduktionen. (källa: Brage, Carina, Att lära teknik ute, 2011)

Tillit och samarbete

KUNSKAP KNUTEN TILL LÄROPLANEN:

Teknik: Central innehåll i årskurs 4

Tekniska lösningar

– Vardagliga föremål som består av rörliga delar och hur de rörliga delarna är sammanfogade med hjälp av olika mekanismer för att överföra och förstärka krafter.

FÖRBEREDELSE- ARBETE

Äventyret!

Att lära sig att samarbeta är centralt i äventyrspedagogiken. Människors olikheter är berikande, och när vi lär oss att samarbeta känner vi att olika färdigheter behövs för att lösa en uppgift. Det är också roligt att göra saker tillsammans, och att lita på varandra i gruppen ger trygghet och känsla av sammanhang. I årets äventyr är har vi valt att lägga tonvikt på konflikthantering, vilket i grunden handlar om att välja att vilja samarbeta istället för att hålla fast vid gamla oförätter och meningsskiljaktigheter. De fyra vatten-väktarna är fast i sin gamla konflikt, och först när de blir vänner igen kan tillgången på vatten säkras. Här följer ett antal övningar ni kan göra för att öka tillit och samarbete i er klass.

TILLIT

Att stärka en grupp är alltid väl investerad tid. Här följer en rad olika samarbetsövningar ni kan välja bland för att öka sammanhållningen i klassen. De tre första kommer att återkomma under äventyret, och är därför obligatoriska. Resterande övningar är frivilliga.

Våga falla (obligatorisk)

Detta är en klassisk tillitsövning som handlar om att lita på att kompisarna tar emot en när man faller. Gör gärna i halvklass eller mindre grupper. Alla står i en ring, utom en elev som står i ringens mitt. Eleven i mitten blundar och faller långsamt mot sina kamraters händer. Eleverna i ringen tar emot så mjukt som möjligt. Börja med att ringen är nära och låt sedan ringen vidgas lite i taget. Byt elev i mitten efter ett tag.

Våga flyga (obligatorisk)

Gör också denna i halvklass. En elev lägger sig platt på golvet och blundar. Tillsammans ska de andra i gruppen lyfta upp eleven från golvet. Börja med båda händer, men när ni verkligen litar på varandra går det faktiskt att varje elev bara använder ett enda finger. Många fingrar små, blir stor kraft tillsammans.

SAMARBETE

Lyfta burken (obligatorisk):

Material: snöre, gummiband/resårband och konservburk.

Fäst så många snören i gummibandet/resårbandet som det är deltagare. Uppgiften är att tillsammans töja gummibandet/resårbandet så att det kan slutas kring burken och sedan lyfta upp burken. Deltagarna håller endast i sitt snöre under hela övningen.

Hela havet stormar, fast tvärtom:

Den här övningen är som "Hela havet stormar" men utan att någon åker ur leken. Varje gång musiken stoppar tas en stol bort, men för varje omgång ska eleverna samarbeta så att alla får plats ändå. En stol försvinner, men alla barn är kvar. Inga fötter får vara i marken. När något barn inte längre får plats på de stolar som finns är övningen klar.

Matta/presenning:

Hela gruppen står på en matta. Uppgiften är att vända på mattan utan att kliva av den. Försvåra genom att minska mattans storlek. När någon i gruppen ramlar så har gruppen hittat bristningsgränsen för den dagen.

Byta plats på rep:

Klassen delas i två grupper. Lägga ut ett rep på golvet och ställ ena gruppen på ena änden av repet och andra gruppen på andra änden av repet. Uppgiften är nu att de två grupperna ska byta plats med varandra, utan att någon ramlar av repet. Kan försvåras genom att lägga in ett falskt tävlingsmoment och få grupperna att tävla mot varandra trots att det är hela klassen som ska lyckas tillsammans.

Fokusövningar

Fokusövningarna handlar som namnet antyder att öka koncentration och fokus. Ingen av dessa övningar kommer att återkomma under äventyret, utan syftar till att öka sammanhållningen innan dagen.

FÖRBEREDELSE- ARBETE

Äventyret!

Gör tvärt om:

- Alla går runt i rummet. Säger ledaren gå, stannar alla. Säger ledaren stanna, går alla.
- Säger ledaren knä, sträcker alla händerna i luften. Säger ledaren händer, slår alla på sina knän.
- Säger ledaren hoppa, skriker alla sitt namn. Säger ledaren namn, hoppar alla en gång.

Räkna 1 till 20:

Alla går runt i rummet. Det gäller för gruppen att räkna från 1 till "så många de är i gruppen". Deltagarna får bara säga en siffra var. Säger flera samma siffra börjar man om. Säger någon två siffror börjar man om. Man ska inte upprepa samma siffra vid nästa försök.

Följa handen:

Deltagarna går ihop två och två. Den ena sträcker fram sin handflata och den andra sätter sitt ansikte 10 cm ifrån. Nu gäller det att låta sig ledas. Hur än handflatan rör sig ska ansiktet befinna sig på samma avstånd. Börja mycket lugnt. Prova tempo, högt och lågt, framåt och bakåt och så vidare. Kan även göras tre och tre, med en persons båda handflator och två personers ansikten.

Kasta bollar i mönster:

Alla deltagare står i en stor ring. Ledaren har ett antal bollar i händerna. Nu gäller det att man ska kasta bollarna i ett mönster. Man kastar alltid till samma person och man får alltid av samma person. Börja med en boll och bestäm vilket mönster ni ska ha. Lägg därefter till fler och fler bollar. Viktigt! Det är alltid personen som kastar som har ansvar för att den han/hon kastar till är beredd på att fånga.

KUNSKAP KNUTEN TILL LÄROPLANEN:

Skolans mål är att varje elev

- respekterar andra människors egenvärde
- kan leva sig in i och förstå andra människors situation och utvecklar en vilja att handla också med deras bästa för ögonen.

PRAKTISK INFO

Äventyret!

Till dig som är lärare och kommer med dina elever till 2012 års äventyr med Drömmarnas Hus på Fulltofta strövområde.

Kläder:

Äventyret sker ute i skogen. Alla elever bör därför ha lämpliga kläder för skogsvistelse.

– **Regnkläder** om det behövs och annars oömma kläder som tål att bli smutsiga.

– **Stövlar.** Årets Äventyr har tema vatten och vi kommer till att vara en hel del vid fuktiga platser, av den anledningen är stövlar obligatoriskt! Om det är något bekymmer för någon av era elever så hör av er. Vi har några lånestövlar att tillgå.

– **Extra strumpor.** Det är ofta lite blött i skogen på vårkanten, så då kan det vara skönt med extra strumpor.

Lunch och Äventyrstid

Äventyret sker vid två olika pass under dagen:

Pass 1: Kl. 9.30–11.30 och därpå följer lunch som ni själva har med er. Bussen kör er tillbaka till skolan cirka kl. 12.30–13.00

Pass 2: Kl. 13.00–15.00. Bussen kör er upp till Fulltofta så att ni anländer ca kl. 12.00 vilket betyder att ni har 1 timme på er att äta medhavd lunch innan Äventyret startar. Det finns fasta eldstäder men ta med er egen grillkol om ni vill grilla, eller annan matsäck. Obs! Det finns ingen garanti att eldstaden är ledig, så det blir en bonus om den är det.

Matkassar och barnens väskor lämnas på bussen när ni går ut på äventyr.

Mellanmål/frukt till eleverna:

Av erfarenhet så vet vi att skogsluften gör en väldigt hungrig och det kommer till att krävas mycket energi för att orka med alla strapatser i skogen. Därför måste ni se till att det finns frukt/mellanmål till alla eleverna så att de orkar och får ut bästa möjliga av sitt äventyr.

Under Äventyret kommer ni att få en liten frukt och drickapaus. Vi vill därför att ni som ansvarig vuxen för er grupp bär med er en frukt/barn plus en mugg per barn. Barnen ska inte ha med sig någon ryggsäck ut på Äventyret. Vi kommer att se till att det finns en dunk vatten vid mellanmålsplatsen så det behöver ni inte ha med er.

Bussar och mobil

Ni får gratis skjuts med buss till och från Fulltofta. Viktigt för oss är att ni anger upphämtningsadress och kontaktperson med mobiltelefon nummer så att busschauffören kan nå er om det skulle vara förseningar eller annat i trafiken. Vi kommer att göra vårt allra bästa för att pussla ihop klasser och bussar så bra som möjligt så att ni inte får långa extraresor, men det är möjligt att bussen måste hämta upp en klass från till exempel en annan kommun.

Vi vill gärna att ni som lärare har med er en mobiltelefon ut på spåret som trygghet. Men OBS! Inga barn ska ha med sig mobiltelefoner.

Första hjälpen och fästingar:

När ni beger er ut på Äventyret så får ni med er ett första hjälpen-kit och en visselpipa som ni kan kalla på oss med om ni behöver hjälp. Ni kommer även få mobilnummer till oss i sambandscentralen som det är bra om ni spara på era egna mobiler. Ni som lärare ansvarar själva för att ta med medicin eller liknande om era elever har något specifikt medicinskt behov eller allergi.

PRAKTISK INFO

Äventyret!

Eftersom vi kommer att vara i skogen är det en god ide att ni hjälps åt att kolla igenom varandra efteråt för att se så att ingen har fått fästingbett. Ni som lärare väljer själva hur ni vill informera föräldrarna om att de kollar av sina barn på kvällen.

Var sker Äventyret?

Äventyret sker ute i skogsmiljö. Ni kommer att följa ett färgmarkerat spår som bokstavligen går över stock och sten. Det är alltså inte specifikt handikappanpassat. Rullstolar kommer inte till att fungera ute på banan. Om ni har frågor om detta rörande något specifikt barn så hör av er till oss innan.

Två pedagoger/klass – VIKTIGT!

När äventyret sker så kommer ni att gå ut på spåret som halvklasser det vill säga max 10-15 barn/grupp. Detta betyder att ni måste vara två lärare/pedagoger om ni har en stor klass. Upplevelsen blir inte bra om ni är för stor grupp och övningarna är baserade på dessa gruppstorlekar så detta är viktigt att följa!

Förberedelsematerialet – det "Pedagogiska skafferiet"

Allt förberedelsematerial, övningar etcetera hittar ni på Drömmarnas Hus hemsida www.drommarnashus.se Klicka på NATUR och gå vidare till Äventyret 2012.

Filmen, det vill säga nyhetssändningen med uppdraget hittar ni på www.gemensammanationerna.org Vi rekommenderar att ni visar filmen/uppdraget tidigast 2 veckor innan det är dags att gå äventyret.

Allmänna frågor, info om bussar och så vidare skicka e-post eller ring till:

Produktionsassistent Christina Larsen, christina@drommarnashus.se
Telefon 0720-114696 eller 040/311580

Projektkoordinator Åsa Johansson, asa@drommarnashus.se, telefon 0705-137780.

Varmt välkomna till ert och era elevers stora äventyr!

EFTERARBETE

Äventyret!

Efter äventyrets slut är det viktigt att fånga upp barnens intryck och hjälpa dem att reflektera över det som de varit med om. Detta reflektionsarbete kan se ut på många olika sätt. Följande idéer kom upp under lärar-kickoffen:

- **Göra en PowerPoint** om äventyret. Lärarna fotograferar under äventyrsdagen (barnen ska inte göra foto då det tar fokus från fiktionen) och samtidigt hålla ihop er grupp. Bilderna kan användas till olika bildserier, barnen kan träna sig på PowerPoint och på att sätta ihop bilder till en historia.
- **Göra små dramatiseringar** om äventyret.
- **Göra tittskåp som visar** ögonblicksbilder från äventyret.
- **Måla minnestavlor** från äventyret.
- **Rita en seriestripp** om äventyret.
- **Skriva brev till någon** av vattenväktarna efter äventyret.
- **Skriva en artikel** till skoltidningen.
- **Skriva i klassens** blogg.

Under första föräldramötet efter äventyret, kan ni berätta om upplevelsen genom att visa PowerPoints, spela upp små scener eller ha en utställning. Ni kan låta eleverna ansvara för små experimentstationer där föräldrarna får göra de experiment som eleverna själva har gjort som förberedelsearbete. Då får barnen lära sina föräldrar det som de själva lärt sig om vatten. Ni kan också ordna vattenutställning eller experimentstationer för de yngre barnen på skolan eller låta era elever göra ett miniäventyr för yngre elever med enkla hinder och samarbetsövningar. Här får ni om ni vill använda samma uppdrafsfilm och det brev som Gemensamma Nationerna skickade till er.

Drömmarnas Hus vill gärna att ni lyfter fram elevernas samarbete. Prata med era elever om hur de tyckte att de själva bidrog till att gruppen klarade övningarna i skogen. Äventyret är skapat för att vara utmanande på olika sätt. Vissa delar är fysiska, ibland ska

man vara smart, ibland modig, ibland tyst och lugn och ibland snabb. Vi har gjort så för att alla barn som är med ska hitta något som de känner sig trygga i. Alla är inte bra på allt, men alla är bra på något. Efter äventyret är det fint om ni stärker era elever genom att uppmärksamma någonting bra som var och en gjorde under dagen.

Ni kan också välja att fördjupa klassens kunskap om vatten. Vatten är oerhört centralt för vår överlevnad, men tillgången till vatten är inte lika självklar överallt på jorden. Ska vi ha en hållbar utveckling kräver detta att alla människor har tillgång till rent vatten. Just nu har FN en kampanj som heter World Water Day där de lyfter sambandet mellan tillgång på vatten och tillgång på mat och behovet av en hållbar vattenanvändning för att det ska finnas vatten för odling och matproduktion, nu och i framtiden. FN uppmanar oss till att lära oss mer om vatten. Ett enkelt sätt att göra något för miljön är att uppmärksamma den ökade försäljningen av vatten på flaska – sämre kvalitet, stor miljöpåverkan och 1000 ggr dyrare än kranvatten.
www.unwater.org/worldwaterday/animation_recyclingsociety_en.html

För att lära oss mer om vatten finns det en rad olika studiebesöksmöjligheter. Dessa kom på förslag under lärar-kickoffen: Vattenhallen i Lund, Tekniska museet, E.ON (mer om energi än vatten), reningsverk, vattentorn eller kolla in hur en skvaltkvarn fungerar i verkligheten.

På pedagogiska centralen finns filmer att beställa om vattnets kretslopp. Eller gå in på www.uvc.uu.se/professorvatten
På www.fysik.org hittar ni fler experiment på tema vatten.
På www.wwf.se finns också bra utbildningsmaterial om tema vatten.

Lycka till med arbetet!